

Sygn. akt V CSK 479/18

POSTANOWIENIE

Dnia 24 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa H. K.
przeciwko Skarbowi Państwa - Prokuratorowi Rejonowemu w K.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 24 kwietnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 kwietnia 2018 r., sygn. akt I ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) przyznaje adwokatowi R. Z. od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w [...] kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi w postępowaniu kasacyjnym,**
- 3) nie obciąża powoda kosztami postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód H. K. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 13 kwietnia 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona albowiem zostało bezzasadnie uznane: że powód nie został pozbawiony prawa do sądu skoro przestępstwo polegające na fałszywym oskarżeniu podlega ściganiu z urzędu, że zachowaniu nie można przypisać bezprawności a w końcu, że doszło do rażącego naruszenia jego dóbr osobistych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że powołanie się przez podmiot wnoszący skargę kasacyjną na przesłankę zawartą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zobowiązuje do przedstawienia wyводу prawnego zmierzającego do wykazania kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia, co daje podstawy do uznania skargi za oczywiście uzasadnioną (tak np. Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, nie publ.; z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, nie publ.; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, nie publ.; z dnia 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ.; z dnia 20 czerwca 2007 r. II CSK 184/07, nie publ.; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, nie publ.; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, nie publ.; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, nie publ.; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/ 07, nie publ.; z dnia z 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, nie publ.; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, nie publ.; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, nie publ. i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, nie publ.).

Wnoszący skargę kasacyjną nie wykazał w oddzielnym wywodzie tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej, zwłaszcza jeśli uwzględni się wywody pisemnego uzasadnienia wyroku Sądu drugiej instancji wskazujące, iż powód zrealizował swe prawa do sądu przez wniesienie zażalenia na postanowienie o umorzeniu postępowania przygotowawczego jak również miał możliwość wniesienia prywatnego aktu oskarżenia za popełnienie przestępstwa zniesławienia (art. 212 k.k.). Odnosząc się zaś do kwestii bezprawności zachowania pozwanego Sąd drugiej instancji wskazał, że nie może być uznane za bezprawne zaniechanie polegające na umorzeniu śledztwa w wyniku oceny, że przestępstwo nie zostało popełnione. Przedstawione przez skarżącego argumenty stanowią jedynie zwykłą polemikę ze stanowiskiem Sądu i nie dają podstaw do uznania, iż narusza ono prawo w szczególności, kwalifikowany sposób. Odnosnie art. 23, 24 448 w zw. z art. 417 k.c. skarżący poprzestał jedynie na stwierdzeniu ich naruszenia ze względu na bezprawne w jego ocenie umorzenie postępowania przygotowawczego wobec J. J..

W posumowaniu trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uwzględniając trudną sytuację osobistą i materialną powoda Sąd Najwyższy na podstawie art. 102 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c. odstąpił od obciążania go kosztami postępowania kasacyjnego.

O zwrocie kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu powodowi w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 8 pkt 6, 16 ust. 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. poz. 1714 ze zm.).